angol hajóhadnak a' kapudán-basaával történt egyesülése másitotta meg leginkább Mehemed Ali' szándékát.

Konstantinápoly, oct. 3. A' mult hó' 24kén ide érkezett franczia gőzhajó az egyiptomi basa' beküldött adójának nagyobb részet ide meghozta, mi az itteni közönségre, 's nevezetesen a' kereskedőségre, melly a' keleti politicai ügy' alakulásan aggódni kezde, a' legkedvezőbb benyomast szülé. — Az egyesült török-angol hajóhad m. h. 22ke óta Tenedos előtt horgonyoz. Ugyanezen sereg, mint mondják, rövid időn azon revet elhagyja, a' deli görög tengeren czikázandó. — Addig is mig egy tulajdon veszteghézat épittetnek a' fővárosban, a' kulellii lovassagkaszárnya (az azsiai parton) rendeltetett a' dögvesztől gyanus környékekből érkező személyek' és árúk' tisztitására. A' mostani veszteglintezeti felügyelő *Dede* aga két lófarku basai rangra emeltetett. Az egészségállapot a' fővárosban folyvast megnyugtató.

Az *Echo de l' Orient* czimű uj hirlap következő adatokat közöl a' porta és Nagybritanmia közt kötött kereskedési szerződés felől: „A' kereskedési szerződés, melly által a' vámjegyzék szabályoztatik, aug. 6kan éjfélkor iratott alá. — A' kivitelre nézve minden szabályozva van e' szerződés által; a' bevitelt illetőleg meg egy pont mondatik eldöntendőnek, melly iránt Resid basa, megbizátása' következtében, Londonban alkudozik. Nem kételkednek, hogy a' bevitel is a' köz érdeknek mégfelelő alapokra fog helyeztetni. Szerencsét kivánhat magának a' török kormány, hogy illy fontos ügyet olly szerencsésen végrehajtva lát; Resid basa e' körül olly modon viselte magát, melly mind belátásának, mind az ország' java iránti fáradhatlan buzgalmának becsületére válik. Az uj kereskedési szerződés teres pályát nyit a' javitásoknak, 's kétségkivül az egész birodalomban valódi jótéteménynek fog tekintetni."

Svéczia.

Stockholm, oct. 2. A' statushirlap egy kereskedési 's hajózási szerződést közöl, melly Svéczia és Görögország között köttetett Athenben 1836. dec. 4kén, 's 1837. aug. 7kén pótlekokkal láttatott el. Ezen szerződést pótleknival együtt már 1837. sept. 7kén megerősitette a' görög király; de mivel e' megerősités ide csak a' mult héten érkezett meg, a' szerződés nem tétethetek hamarabb közhirré. Ezen szerződés által meghatároztatott, hogy a' svéd kalmárhajók Görögország' kikötőiben, valamint a' görög kereskedőhajók Svéczia' 's Norvégia' réveiben, terheikkel együtt, a' vámok- 's egyéb adókra nézve, olly bánásmódban részesittessenek, mint a' nemzeti hajók, 's mindennemű áruczikkelyek be- és kivittethessenek; minel fogva mindket hatalmasság' alattvalói kölcsönösen mind az egyik mind a' másik országban teljes kereskedési 's hajózási szabadságot élyezendenek. Reménylik, miszerint e' szerződés' következtében a' Svéczia és Görögország közti kereskedés, melly máris meglehetős fontosságú, még annyira fog növekedni, hogy Svéczia áruinak keletére nézve Görögországban a' legkedvezőbb forrásra találand.

Pénzkelet.

Bécs, october' 19.

A' status-kötelezvények' közép ára volt 5 petes p. p.	$107\frac{1}{32}$
„ „ „ „ „ 4 „ „	$100\frac{1}{2}$
„ „ „ „ „ 3 „ „	80
Kölcsönvett 1834. évről, 500 frnt.	640
„ 1821. „ 100 „	— —
Bécsi statusbank-kötelezvény $2\frac{1}{2}$ pecentért	— —
Bank-részvények darabonkint	— —

Magyar hirlapok' heti szemléje.

Oct. 8—14.

Az *Athenaeum*' e' heti számaiban fő és jeles czikkely *Pulszky* Ferencz' „Eszméinek Magyarország' történeteí' philosophiájához" folytatása (IV. időszak, II. András és az aranybulla). — Ezen kivül a' 29dik számban egy piszkolódó czikkely foglaltatik *Ochtinay* Antaltól, melly igen ferde és hibás nezeteket közöl az „irói hivatásról" és a' „crücaról". A' mai Századunk bővebben ereszkedik e' tárgyakba. Hogy e' mellett a' derék alarczás úr személyes gyanusításokra is vetemedik olly iró ellen, kinek szavait 's jegyzése' egész szellemét, mint többszöri kerdeseiből 's tapogatásából kitetszik, fel nem fogta, ez mind neki mind a' czikkelyt közlött redactionak különös becsületére válik. — A' többi czikkelyek a' fő osztályban nem érdemelnek emlitést. A' játékszini krónikából azonban, mellyet *25* irt, melló megjegyezni czeket: „Octob. 1-jen *Marót* ban. A' mai előadást az elhanyaglottak közé lehet számitani. Szineszeinktől meg nem igen lehet várni, hogy az eredeti darabokat, kivált a' melyekb characterüeket, magoknak a' szerzőknek megelégedésére adják, vagy ha történt is már illyesmi, vak szerencsének kell tulajdonitani. A' szerzők' lelkeben olly élenken van minden kép, gondolat, szó és annak helyegző kifejezése; ezeket meglelkesiteni csak olly szinesz kepes, ki a' münek lelkébe hatott. A' mi szineszeink, egykettőt kivéve, ritkán tudnak a' darabból többet mint saját szerepeiket, sőt némellyik meg ezt sem, 's hogyan lehessen aztán igy minden szint, árnyéklatot, helyezetet felfogni, nem képzelhetem; ez valódi tündérség volna! Egy részben szineszeink magok, de főkep a' körülmények' ennek okai. Nalunk magok a' rendezők, kiknek hivatalos tisztök volna, sem ismerik jól a' darabokat, hanem csak szaggatva, töredékesen, mit azon sok hiba bizonyit, mellyet a' darab' mechanicai előadásához tartozókban tapasztalunk. A' müveszet' épületére felette keves történik, felette keves előkészületek vannak és lehettek mind eddig. A' részvényes társaság minden tiszteltünket érdemli: de az mind eddig pénz erején es (tegyük hozzá) szellemi erején is fölül van, hogy a' müveszetre nézve több ügyelet legyen: e' czélra országos segedelem, es maskepen alakitott igazgatás kell mint a' mostani. — A' mai előadásban a' szerepek jól voltak betanulva, de hibázott a' kedv, a' lélek, melly a' többi előadásokat emelte. Ugy látszott, mintha szineszeinknek valami bajok volna, mintha lelkök nem volna a' szinpadon. Ezen kivül sok disztelen hiba botránkoztatott. Ezeket nem lehet ugyan óriási hibáknak mondani, de az előadást fonakka teszik, 's illyen apró hibákkal a' legjobb darabot is felforgathatni 'stb."

A' *Figyelmező*' 41dik számában igen jó es emberseges birálatot (fejér holló a' Figyelmezőben) olvasunk *Zsoldos* úrnak (Veszprim vármegyei főjegyző' 's academiai levelezőtag') illy czimü munkajáról: „Nehány szó a' honi közbátorságról". Halljuk csak e' birálat' kezdetét. „A' magyar literatura' még igen szük körü mezején im itt másodszor találkozunk lelkes szerzőnkkel. Most szintúgy mint előbb egy felette korszerű munkával fellépni, az igaz emberiség', felvilágosult honszeretet' 's valódi polgári jólét' magvait hintegetni látjuk őt — a' minden jóktól üdvözlöttet, 's midőn e' jeles munkat, mellyben a' tiszta, világos eszmekbe meleg érzelem 's aggódó buzgóság lehellett valódi eletet, elolvastuk, sohaj emelkedik föl ebredező honunk' boldogságát kivánó lelkünkből „vajha e' szent magyak hazánk' mind az 52 telkében tápláló földbe esvén, ezek itt minel hamarabb kicsiráznának, 's az emberiségért dobogó sziv' melegével, a' polgári élet' igazait belátó ész' világával, 's a' csupan akaratunktól függő testi erők' nedvének használatával ápoltatván, minel előbb nagyszerű álladalmi fákká erősödnének!" Istenem, be' jól esik az embernek illy becsületes hangon szóló birálatot olvasni e' lapokban. Tudja a' háromfejű redactio jól, hogy en itt nem a' „magasztalást" diesérem, hanem az érdemnek azon őszinte és szives megismerését, melly az irónak mint az olvasónak, ha mind a' kettő meg nem romlott' szivü, olly igen jól esik. De hogy Zsoldos ur' munkája nem csak diseretet, hanem sok részben meg magasztalást is érdemel, azt e' recensio eléggé hihetővé teszi, 's mi itt rövid ismertetésül kiirjuk azt, mit rec. felhozása szerint az iró a' *rendőrség*' honunkbani felállításának szükségéről mond: „A' gonosztett' akadályozására — mond a' rec. — többek közt ajánlja szerzőnk a' rendőrség' felállitását. Sok ember megijed nálunk illyesmi' hallására, a' magyar arany szabadságot egyebek közt abban tartván, hogy útlevel nélkül egész hazánkat beutazhatni, erdőkön, mezőkön a' nélkül hogy valaha valakitől megkérdeztetnénk, bolyonghatni. Igaz, becsületes embernek, útjában megállittatni, nehezen eshetik, hanem, a' szabadság' való elvezhetésének megvannak a' maga alkalmatlanságai is, miket szenvedni kell. Vadak' módjára erdőkben elvén, adót sem kellene fizetnünk: ezt megis a' társasági élet' kényelmeiért megtesszük, 's megtenni szent kötelességnek tartjuk. Igen! legyen rendőrség, még pedig nagy számú 's ez tegye a' maga tisztet mindenütt, mindenekén különbség nélkül, állitson meg utainkon, fogjon be rendbontásainkban 'stb; attól azonban, hogy családi titkok' leplének fölemelését czéljába vegye, őrizkedjen" 'stb. A' recensio' irója *Barra* Miklós. Utóbb *Balásházy* ur' legujabb gazdasági munkáját (l. Századunk 77. szám.) ismérteti *54* uram; de ezen ismertetés, noha minden kedvezést érdemel a' szerző, igenis velőtlen és felületes. Végül, egy rendkivüli toldalékban, e' szemle elleni zajgásait fejezi be a' redactio, fentartván azonban magának, egy igen nevetséges okból, a' további feleselhetést.*) Miattam akar a' világ' végéig zajogjon a' redactio. Részemről, miután e' feleselések, nem az en hibám miatt, az arólékosságok'**) es személyességek' minden türelmet és nemes érzést kifárasztó sivatagjaiban enyészték el, a' további tárgy- es czeltalan feleselgetést, túl elegelve az eddigieket, szemlemből ezennel végképen kirekesztem 's egyedül azt tartom fel magámnak, hogy ha talán ezentúl valami szóra es figyelemre méltó *dolog* mondatnek, az iránt annak móljában, idejében es helyen nyilatkozzam.

*) Mivel, ugy mond, *en* megkezdtem *védelmemet* is! A' ki magát itt *védelmezni*, az, reménylem, még miadig a' trieeps redactio, nem pedig en. En ellenem e' zajgásokban nem *voltak*, hanem csak *rágalmak* és *feltevéstések* vagy *elcsavarások* hozattak fel; amazokat (a' rágalmakat) *visszaütöttem*, nem pedig *vedtem* magamat ellenkő; ezeket, hol érdemes volt, *feletégyszeritettem*. A' kevés *igazságot*, mit a' redactio közlött, köszönettel vettem es vezendem, de ellenök soha sem *rédendem* magamat, mert a' nem szándékos hiba es tévedés ellen nem kötelezettem magamat.

**) Igy itt utóljára, tehát véthetőleg legerősebb es sujtóbb gánesoskodásul, azt hozzák fel ellenem, hogy en e' szemlében több kodásul, azt hozzák fel ellenem, hogy en e' szemlében több nevtelen vagy álnevü czikkely' irójának kitalálásában hibáztam. Igen, hibáztam; fontosabbakban is hibáztam, mint csak ez; de vajljon mi következhetik ebből? az e, hogy a' szemlécek nem *szabad* hibázni? az e, hogy a' szemle, a' *többben*, a' *legfontosabbakban* is hibázott? —

Az *Ismertetőben* uj es figyelemre méltó czikkelyek: „Dezmes földekben a' nagyobb termekenység lehetetlensége, „Az angorai hazi-nyulak" (tengeri-nyulak') jövedelmes tenyesztéseről" es „Poka-(v. palyka-) jövedelmes összmüveszeti rész a' „Repaczukorgyartas" haladásáit rekeszti be. — A' *Hetilapo*ból ez által csak rajzokat, textust nem, kaptunk.

A' *Rajzolato*ban *Domján*' multkor emlitett czikkelyének („Kisasszony' napja") bevezetése után a' x jegyű szorosolt munkatársa e' lapnak a' Bajza-fele Aureoraban, Vörösmarty' eposiban es dramaiban 's t. eff. előfordulo catachresiseket rendkivül pongyola modorban ugyan, de sokszer felette kaczagtatolag 's nem alaptalanul emeli ki. — Utóbb Gaal' Peleskei Notariusról ekkepen itel e' lap' referense: „Peleskei Notarius" october' 5dikan adatott nagy számu közönség előtt, tetsző muzsikával, olly stylusban irottal, melly most közösen hat; de bocsasson meg Gaal ur, e' gyaryalek nem „eredeti parodia," hanem nemelly nemesebb czelzassal biró jó ötletet kivéve, valóságos krajczároskomedia; es az sem eredeti, hanem igazán össze-vissza-lopott krajczáros komedia! 's hogy szavunkat mindjárt igazoljuk, im az adatok: Iször. A' peleskei notarius' vallatása; lopott gondolat a' „Korszellemből." 2szor. Azon gyönyörü tett, egy mivelt közönség előtt a' notarius' nyakába kötelet hurkoltatni: lopott gondolat a' „Politicus czimadtából." 3szor. A' notariust es társat a' nező közönséggel összekeverni 's a' nező helyről szinpadra vinni; lopott gondolat „Keanből." 4szer. A' notariust es társat a' sugolyukon kibujtatni: lopott gondolat ismét „Keanből." 5ször. A' notariust es társat mintan az előfüggöny legördült, a' közönség előtt meg azután is beszéltetni: lopott gondolat a' „Sokat tudóból." 6szor. A' notarius' ellap-olvasása: lopott gondolat az Entführungból, mellyben Scholz, az utanozhatlan becsi comicus, egy hasonló Speiszettelt olvas. 7szer. A' pincze, mellyben a' notarius fia szédeleg a' hordókkal: lopott gondolat „Robert der Teuxlből!!!" 's a' t. 's a' t. És hogy ez elferditett peleskei notárius kajczáros komédia, de meg annál is aljasabb, im bizonysagul egy pár cselekvény belőle: Mivelt közönség előtt egy borjunak a' szinpadra hurczolása 's annak onnan kirángizalása! — ez nem krajczáros komédia?!— Mivelt közönség előtt, a' kötelnek a' notarius' nyakába hurkolása 's fojtogatása! — ez nem krajczáros komédia?! — És nincs e alantabb a' krajczáros komédianal, azon erkölcstelen, szemermet sertő, botrankoztató cselekvény, hogy egy pesti serfőző leányt, kinek bizonyosan kisasszonyi szelid, finom nevelése van, szerelmi összejövetre egy ifjuval, éjszakának idején, a' pinczet es ismételve a' pinczet jeleli ki! Elsimitja e az undok botrankoztatást, hogy a' pinczében maga a' leány meg nem jelen? valóban meg csak ez hibáznek, hogy meggyőződjünk róla, milly erkölcsi lelkületet hord nemelly iró kebleben. — Illy kiegészitő részekkel, könnyü meggondolni, hogy e' gyönyörü krajczáros komedia bizonyosan megbukott volna, ha igen kedves muzsikája azt nagyon is *hatalmasan fen nem tarta*, mi minden esetre Thern urnak érdeme, 's ha meg fog e' darab mostani alakjában szinpadunkon allani, azt egyedül csak muzsikája ezközlendi."

A' *Regelében* semmi uj. — A' *Honmüvész*' helybeli szokott játékszini referense (*Kis* Iván ur), miután *Gaal*' Peleskei Notariusról a' Rajzolatokból iment felhozottakat jobbára igazolta, az egészről imigy itel: „A' dialog elenk es sok jó ötlettel fűszerezett. Van ugyan benne sok felmelegitett gondolat is, mint p. o. a' notariusnak szinházi intermezzója, Hopfennak gyertyák' eloltása által megvakitása; ezek mind ollyak, miket már száz-meg százfelekep' 's ugyananyiról hallottunk elbeszélni; de azert ügyes szinpadra hozásuk megis mulattat. Nem lehet azonban sok helyen az eredetiséget, mi magában csakugyan a' fő dolog is, megtagadni. Az előadás szorgalmas es egybevágó volt. A' nagy szammal összesereglett es elégülest mutatott nézők mindket szerzőt megtapsolák; de a' nézők előtt csak maga *Thern* ur jelent meg, kinek hangszerző talentuma, mellytől illővel igen sok jót remenylünk, kedvezőleg mutatokzik. Sajnáluk, hogy tempójai nem eleg elenkek, 's inkább tűztelenek; mint eszrevettük, a' „tempo di Marciát" nagyon kedveli, 's oly sokszor veve elő, hogy meg a' legvégső finaléra is „Rákóczy Marsit" használa, mellyre az ének nem kedvezőleg volt alkalmazva. Az is kár volt, hogy ritornelljei számosak, hoszük, es magukat igen sokszor ismetlők, mi az egészet rendkivül hosszitja. Egyebiránt daljai keves eredetit mutatnak (*mit fiatal* szerzőknel többnyire tapasztalhatni); — *legjobb* az utosó felvonási nőkar, melly azonban *többnyire* kölcsönzött ideákból áll. — A' kardalok számosak 's talán szerfölöttiek is, ha ismétlésüket tekintjük."

A' *Társalkodóban* semmi különös. — A' *Hazai Mulatságok*ban jó es igen mulattató fordítmány „A' puszták' zsebelője" franczia eredeti utan.

A' *Nemzeti Társalkodóban* fontos eszrevételek foglaltatnak a' szekelység' elökori es jelen politicai allasaról *Scheint*' es *Benigni*' nemelly állitasaik' felvilagositasa- 's megigazitásara. — *Vasárnapi Ujságot* nem kaptunk. — A' brassai *Malattató* Kölcsey' Parainesiset folytatja es „Gondolatok"-at közöl, mellyek között több jó vagyon.

CSATÓ PÁL.

(2) **Concursus.**

Thurzovkán a' magyar kir. harminczad és morva-sziléziai vám hivatalnál a' beszédji hely megürülvén, ennek betöltésére a' szm. magyar kir. udv. Kamara concursus' határnapjául *f. é. november'* 14-két rendelte.

Ezen, négyszáz pengő forint esztendei fizetésel, szabad szállással, 's 400 pengő forintnyi cautio' szükséges letételével összekötött hivatalért folyamodók kérelmükkel a' fönemlitett határidőig a' ex. kir. egyesült kamarai jövedelmeknek Teschenben (Morvaországban) lévő kerületi igazgatóságához tartoznak járulni.

E' hivatal' elnyerésére megkivánható feltételek: a' harminczad- és vám-kezelésbeni jártasság, a' két nemzeti nyelv' tudása, és fedithetellen erkölcsös élet, — mellyekről, valamint eddigi foglalkozásaikról, a' folyamodóknak kielégitő bizonyitványokat kell előmutatniok. (3)

(3) **Haszonbérleti árverés.**

T. Poszony megyében kebelezett diósszegi uradalom' részéről közhirül adatik, hogy ugyan Diósszeg helysegben létező hid-vám — ahhoz szabad lakás, 1 hold kukoricza alá való föld, és konyhakert tartozván — *f. é. Sz.-András*' hava 9dik napján, Jövő esztendei januarius' első napjától három egymás utánni 'évekre árverés' diján haszonbérbe ki fog adatni. Bérleni szándékozók mérsékelt bánatpénzzel ellátva a' fent irt napon és helyen reggeli 9 órára megjelenni ezennel hivatalosak. A' haszonbérlés' feltételei előre is megtudhatók a' tisztartósi cancelláriában. (3)

(2) ***Korn Filep***

könyvarusnál Pozsonyban

minden nyelvű 's tudományú, kiválképen Magyarországot 's az ehhez szomszéd tartományokat érdeklő könyveket mérsékelt áron vehetni v. ki is cserélhetni.

POZSONYBAN, nyomtatja ifjabb *Schmid Antal*.